

Inatsisartuni ilaasortaq
Stine Egede, Inuit Ataqatigiit

**Minamata isumaqatigiissummi aamma Aarhusimi isumaqatigiissutit pillugit
§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 297-2018-imut akissut.**

Brevdato: 03-12-2018

Sagsnr.: 2018 - 24418

Akt-id: 9388370

Asasara Stine Egede

Postboks 1614

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 54 10

E-mail: pan@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

20. november 2018-imi Naalakkersuisunut Minamata isumaqatigiissummi aamma Aarhusimi isumaqatigiissutit pillugit apeqquteqaateqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput.

1. Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat danskit Naalakkersuisuinut saaffiginninnissamik, Nunat Tamalaat (FN) ataani Inuit Pisinnaatitaafiinik Siunersuisoqatigiivisa innersuussutaat malillugu, ilaatigut Minamata Konvention aammalu Aarhus Konvention malillugit isumaqatigiissutinut nunatsinni atortussanngortinneqarnissa siunertalarugu?

Kviksolvimik mingutsitsinerup nunarsuatsinnut siaruarnaveersaartinneqarnissa Naalakkersuisut pingaartippaat, akuutissaq toqunarluinnartuummat. Minamata-mi isumaqatigiissut aamma Kalaallit Nunaannut atuutilissappat, Kalaallit Nunaannut kingunerisassat Naalakkersuisut paasinialeruttorpaat.

Kingunerisassanik paasiniaaneq Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut atuutsitsiviunginnerata atorunnaarsinnejarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaannik siunnersuusiorqassanersoq pillugu naliliisinnassaappata atorneqartussaavoq. Danmarkip isumaqatigiissutinut nutaanut akuersinerani Danmarkip aallaqqaaammut Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut atuutsitsiviunginnissaannik nalunaaruteqartarnera nalinginnaasuuvvoq. Taamatut suleriaaseqarnermi Kalaallit Nunaata Savalimmiullu isumaqatigiissutinut ilaatinneqannginnissaat siunertaanngilaq, kisiannili Kalaallit Nunaat Savalimmiullu sinnerlugit Kalaallit Nunaata Savalimmiullu isummerfigisimanngisaannut isumaqatigiissuteqannginnissaq qulakkeerniarneqartarluni. Minamata-mi isumaqatigiissummut tunngatillugu Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut ilaatinneqannginnerata atorunnaarsinnejarnissaq pillugu aalajangiiffigisassatut 2019-mi siunnersuusiorqarnissaanut Naalakkersuisut isumminnginnerini, maannarpiaq misissuinerit Naalakkersuisunit utaqqinnejarpuit.

Aarhusimi isumaqatigiissummut tunngatillugu Naalakkersuisut 2014-imi Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut ilaatinneqannginneranik atorunnaarsitsinermi kingunerisassat pillugit Aarhus Universitet Inatsisilerinermet tunngasunik akissuteqartippaat. Inatsisilerinermet tunngasunik

akissuteqaat Naalakkersuisut nittartagaatigut kikkunnit tamanit takuneqarsinnaavoq. Akissuteqaat inatsisilerinermut tunngasoq immikkoortunik ukuninnga imaqarpoq:

- Nunap iluani inatsimmi piumasaqaatit, Aarhusimi isumaqtigiisummi aalajangersarneqarsimasut naammassineqartussat suunersut ataatsimut nassuaat.
- Kalaallit inatsisaat akimorlugit piumasaqaatit taaneqartut maanna killiffiinik saqqummiussineq.
- Isumaqtigiisummi ilaatisiviunngitsut atorunnaarsinnejassappata, maleruagassat suut Inatsisartunit aamma/imaluunniit Naalakkersuisunit akuerineqartussat pillugit nassuaat.

Inatsisilerinermut tunngasunik akissuteqaammi erseqqissarneqarpoq, Aarhusimi isumaqtigiisut akuersissutigineqassappat, inatsisit assigiinnngitsorpassuit allanngortinneqarnissaat pisariaqartussaasoq. Tamatuma saniatigut pisussaaffit, isumaqtigiisutip nassatarisassaasa allaffissornikkut suliarineqarnissaannut isumalluutinik immikkoortitsisoqartussaavoq.

Naalakkersuisunit inuttaasut pisinnaatitaaffii, paasissutissiinissaq akutitsinissarlu pingartinneqartorujussuupput. Tamanut sullissinermut inatsimmi (*avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq*) aalajangersakkat siunertaq tamannarpiaq qulakkeerniarlugu atorneqassapput nassuaatigineqassallutillu.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaata nr. 9-p, 22. november 2011-meersup suliarineqarneranut avatangiisinut inatsimmi nalinginnaasumi atuuttumi Aarhusimi isumaqtigiisut ilanngunneqarpoq. Tamanna ilaatigut avatangiisinut inatsimmi Avatangiisinut Sunnitissanut Naliliisarnermut (ASN) aamma maalaaruteqarsinnaanermut maleruagassani allassimavoq.

Aamma aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillet pillugit inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 7. december 2009-imeersumi inuit tamat avatangiisit pillugit paasissutissanik piessarsisinnaanerinut aalajangersakkanik immikkut ittunik atuutsitsisoqarpoq. Aatsitassaqrnermik suliassaqrifimmersarissumik paasiuminartumillu iliuuseqarnissap, kiisalu innuttaasut siusissukkut akuutinneqartarnerisa aammalu pisortatigoortumik tusarniaanerit ingerlanneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaat tamatumani siunertarineqarpoq.

Tassalu Naalakkersuisut isumaqarput, Aarhusimi isumaqtigiisummi siunertat pingarnerit avatangiisinut inatsimmut atuuttumut ilaatinneqareersut. Aarhusimi isumaqtigiisutip atuuffii siammasissuupput, nalinginnaasumik avatangiisinut suliassaqrifittut naatsorsuutigineqartut sinnerujussuarlugit atuuffeqarlutik. Inatsisilerinermut tunngasunik akissuteqaat tunngavigalugu Naalakkersuisut naliliipput, Aarhusimi isumaqtigiisutip tamakkiisumik atuutsinneqalernissaanut suliat oqimaassasut allaffissornikkullu isumalluutinik pisariaqartitsiviussallutik, taamaattumillu Aarhusimi isumaqtigiisummut akuersinermi pissarsiassat sulianut naleqqiullutik

naleqqutinngertiarsinnaapput. Tamanna peqqutigalugu Naalakkersuisut maannarpiaq Aarhusimi isumaqatigiissummi Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut atuutsitsiffiunnginneranik atorunnaarsitsinissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersummik suliaqarnissamik pilersaaruteqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen

Pingortitamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisuugallartoq